

Sygn. akt V CSK 214/19

POSTANOWIENIE

Dnia 4 grudnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa D.M.
przeciwko Okręgowej Spółdzielni [...]. w K.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 4 grudnia 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 3 stycznia 2019 r., sygn. akt I AGa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest środkiem zaskarżenia o charakterze nadzwyczajnym. Ma przede wszystkim na celu - w interesie publicznym - ujednolicenie orzecznictwa sądów powszechnych, rozstrzyganie sporów precedensowych oraz o istotnym znaczeniu dla rozwoju prawa i judykatury sądowej. W związku z tym jednym z koniecznych elementów skargi kasacyjnej jest wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie, w którym skarżący powinien wskazać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. i związku z tym istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli

skarżący w odrębnym wywodzie wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Pozwana Okręgowa Spółdzielnia [...] w K. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 3 stycznia 2019 r.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłankach przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c. W uzasadnieniu tego wniosku skarżąca wskazała, że istnieje potrzeba wykładni art. 430 k.c. w zw. z art. 103 § 1 k.c. k.s.h. budzącego poważne wątpliwości i wywołującego rozbieżności w orzecnictwie sądów a mianowicie, czy pozwana Spółdzielnia, jako pracodawca odpowiada za szkody wyrządzone umyślnie przez pracownika I.P. dopuszczającego się deliktu. Ponadto według skarżącego skarga jest oczywiście uzasadniona albowiem Sąd zupełnie pominął przyczynienie się powoda do powstania szkody oraz doszło do rażącego naruszenia art. 97 § 1 k.c. przez przyjęcie, że Ireneusz Porębski dokonując na rachunek pozwanej osobistych zakupów w przedsiębiorstwie powoda był osobą czynną w lokalu pozwanej.

Wobec powołanych podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania trzeba uwzględnić utrwalony w orzecnictwie Sądu Najwyższego pogląd, że oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo, iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecnictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych,

które należy przytoczyć (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, nie publ., z dnia 26 czerwca 2015 r., III CSK 77/15, nie publ., z dnia 20 maja 2016 r., V CSK 692/15, nie publ., z dnia 23 maja 2018 r., I CSK 31/18, nie publ.).

Powołane przez pozwaną argumenty, podobnie jak w sprawie V CSK (...), nie pozwalały stwierdzić, by w sprawie, w której złożono skargę kasacyjną, istotnie zachodziła potrzeba wykładni wskazanych przepisów prawa. Przytoczona przez pozwaną wątpliwość, jak i całokształt argumentacji powołanej w celu jej uzasadnienia, odrywały się bowiem od okoliczności sprawy, a w szczególności ocen prawnych poczynionych przez Sąd Apelacyjny, stanowiących podstawę zaskarżonego wyroku. Z motywów wyroku wynikało jednoznacznie, że Sąd Apelacyjny przypisał pozwanej obowiązek zapłaty ceny sprzedaży, przyjąwszy, że działanie pracownika pozwanej doprowadziło do zawarcia umowy sprzedaży z powodem z bezpośrednim skutkiem prawnym dla pozwanej (art. 97 k.c.). Odpowiedzialność pozwanej i powiązany z nią dług pieniężny miały zatem w ocenie Sądu Apelacyjnego kontraktowy charakter. Przedstawiona przez pozwaną wątpliwość dotyczyła natomiast art. 430 k.c. lokującego się w reżimie odpowiedzialności z tytułu czynów niedozwolonych i regulującego obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej przez podwładnego, do której to konstrukcji w ogóle nie nawiązał Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego jednolicie przyjmuje się, że powołanie się przez podmiot wnoszący skargę kasacyjną na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje do przedstawienia wyводу prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły, czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną (tak np. Sąd Najwyższy w postanowieniach z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, nie publ.; z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, nie publ.; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, nie publ.; z dnia 5 października

2007 r., III CSK 216/07, nie publ.; z dnia 20 czerwca 2007 r., II CSK 184/07, nie publ.; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, nie publ.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, nie publ.; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, nie publ.; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/ 07, nie publ.; z dnia z 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, nie publ.; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, nie publ.; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, nie publ. i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, nie publ.).

Tych kryteriów nie spełnia uzasadnienie wniosku o przyjęcie przedmiotowej skargi kasacyjnej do rozpoznania. Przytoczony przez pozwaną art. 362 k.c. reguluje kwestię przyczynienia się do powstania, względnie zwiększenia szkody, a Sąd Apelacyjny nie przypisał pozwanej odpowiedzialności odszkodowawczej, lecz obciążył ją obowiązkiem zapłaty ceny sprzedaży.

Konkludując trzeba stwierdzić, że w sprawie nie zachodzą wskazane przez skarżącą przesłanki opisane w art. 398⁹ § 1 pkt 1, 2 i 4 k.p.c. ani brana pod rozagę z urzędu nieważność postępowania.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 w związku z art. 391 § 1, 398²¹ k.p.c.

as]

aj